

Emneevaluering SOS1100 v25

Magne Flemmen

De viktigste tilbakemeldingene

Studentene uttrykker gjennomgående høy tilfredshet med emnet og særlig med forelesningene. Forelesningene beskrives som engasjerende, underholdende og faglig sterke, og mange sier de lærer langt mer der enn gjennom pensum. Foreleseren får svært gode tilbakemeldinger på formidlingsevne, faglig trygghet og evne til å gjøre komplekst stoff tilgjengelig.

Pensum vurderes som faglig solid, men mange opplever det som tungt og for omfattende. Den danske hovedboka pekes på som en språklig barriere som gjør lesingen unødvendig krevende. Flere ønsker mer struktur, tydeligere koblinger mellom teoretikere og teorier, og større vekt på nyere perspektiver som postkolonialisme og feminisme. Noen savner mer tid til diskusjon i seminarene og tydeligere prioriteringer i pensum.

Eventuelle justeringer som er gjort

Emnet er fremdeles forholdsvis nytt. Underveis har noen tekster som stikker seg ut som spesielt vanskelige blitt byttet ut. Tilbakemeldingene fra våren 2025 peker særlig på behovet for mer struktur og for å legge flere av forklaringene inn i presentasjonene. Dette vil bli vurdert i planleggingen av neste semester.

Muligheter for utvikling av emnet

Flere av studentene foreslår justeringer som kan bidra til å gjøre læringsarbeidet mer overkommelig:

- Redusere mengden pensum eller erstatte deler av den danske hovedboka med engelske eller norskspråklige tekster.
- Tydeliggjøre hvordan pensumtekstene henger sammen, eventuelt gjennom en leseguide eller et visuelt oversiktskart.
- Gi seminarene en tydeligere funksjon, med mer tid til diskusjon og refleksjon.
- Vurdere noe langsommere tempo i forelesningene og mer utfyllende PowerPoint-slides for bedre tilgjengelighet.

Vurdering av sammenhengen mellom emnets læringsutbytte, undervisningsformer og organisering

Studentenes tilbakemeldinger tyder på at læringsutbyttet samsvarer godt med undervisningsformene. Forelesningene bidrar tydelig til at studentene forstår og anvender sentrale sosiologiske teorier, og flere beskriver hvordan de får en dypere forståelse av forholdet mellom individ og samfunn. Samtidig kan pensumets vanskelighetsgrad og språk hindre enkelte i å oppnå fullt læringsutbytte. Emnet oppleves som teoretisk krevende, men i tråd med læringsmålene.

Læringsmiljø, arbeidsinnsats og aktivisering

Det faglige læringsmiljøet vurderes som godt. Forelesningene oppleves som inkluderende og motiverende, og studentene føler seg trygge på å stille spørsmål. Likevel deltar bare et mindretall aktivt i kollokviearbeid (omtrent en fjerdedel). Økt vekt på samarbeid og oppfølging i

seminarene kan bidra til å styrke studentaktiviteten. Studentene legger ned betydelig arbeid, men mange strever med å rekke alt pensum.

Oppsummering

SOS1100 vurderes som et faglig sterkt og inspirerende emne med høy undervisningskvalitet. Studentene er svært fornøyde med forelesningene og engasjementet i undervisningen, men peker på utfordringer knyttet til pensumets språk, omfang og struktur. For å videreutvikle emnet bør arbeidet framover fokusere på mulighetene for et mer tilgjengelig pensum, bedre pedagogisk støtte i lesingen og tydeligere struktur i forelesningene.

Evaluering

Evalueringen ble gjennomført med et kort spørreskjema som kombinerte lukkede skala-spørsmål og åpne fritekstspørsmål. Skjemaet tok sikte på å kartlegge studentenes tilfredshet med emnet som helhet, forelesningene og pensumet, samt å fange opp erfaringer med arbeidsformer og eventuelle forslag til forbedring.

Spørsmålene var som følger:

1. Hva studerer du?
(Åpent spørsmål der studentene oppga hvilket studieprogram de tilhørte.)
2. På en skala fra 1 til 10, hvor fornøyd er du med SOS1100 sett under ett?
3. Vil du utdype hva du syns om emnet?
(Åpent fritekstfelt.)
4. På en skala fra 1 til 10, hvor fornøyd er du med pensumet?
5. Vil du utdype hva du syns om pensumet?
(Åpent fritekstfelt.)
6. På en skala fra 1 til 10, hvor fornøyd er du med forelesningene?
7. Vil du utdype hva du syns om forelesningene?
(Åpent fritekstfelt.)
8. På en skala fra 1 til 10, hvor ofte leser du pensumet i forkant av forelesningen?
9. Deltar du i en kollokvie som jobber med stoffet i dette emnet?
(Svaralternativer: *Ja, Ja, men bare litt, Nei.*)
10. Er det noe annet du vil si?
(Åpent fritekstfelt for øvrige kommentarer eller forslag.)

Spørreskjemaet gir dermed både kvantitative mål på tilfredshet og kvalitative beskrivelser av studentenes opplevelser av undervisning, pensum og arbeidsformer.

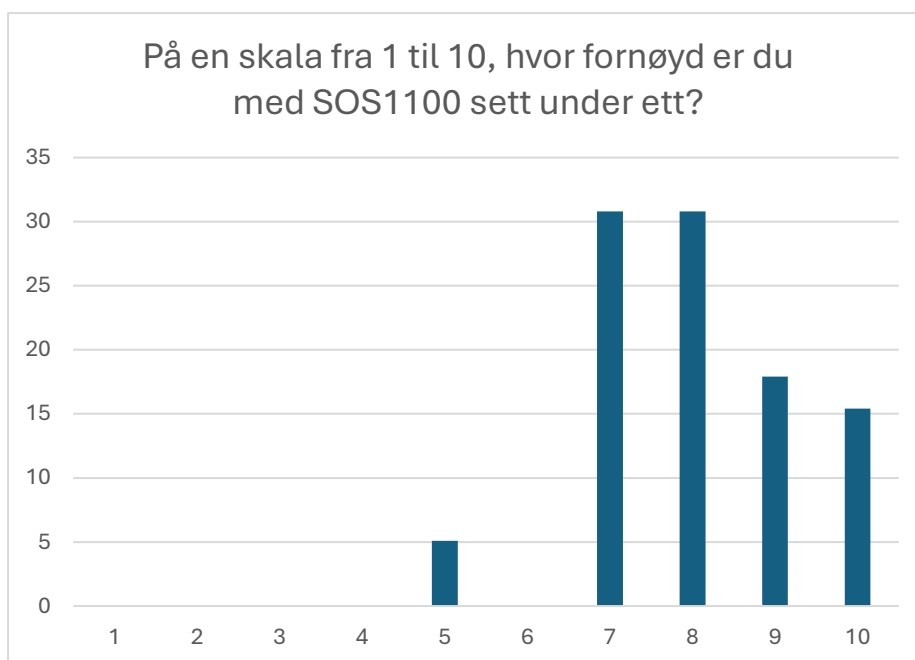
For gjennomgangen av fritekstsvarene har jeg gruppert studentene etter svarene deres på de kvantitative spørsmålene. Dette er gjort ved hjelp av en kategorisk prinsippal komponentanalyse (CATPCA) etterfulgt av en klyngeanalyse med Ward-metoden. I CATPCA-en inngår spørsmålene om hvor fornøyd studentene er med emnet totalt, med pensum og med forelesningene, hvor ofte de leser pensum i forkant av forelesningene, samt om de deltar i en kollokvie som jobber med stoffet i emnet. Klyngene representerer dermed ulike kombinasjoner av tilfredshet med emnets deler og studentenes arbeidsformer. Deretter har jeg brukt UiOGPT til å oppsummere fritekstsvarene for hver klynge. Dette for å unngå å gjengi enkeltstudenters synspunkter, samt gi en struktur til gjennomgangen av disse. UiOGPT er brukt for å sørge for at gjennomgangen av fritekstsvaer ikke skal være for farget av mine oppfatninger.

Følgende klynger er brukt:

	Frekvens	Prosent
Svært fornøye med forelesningene og emnet, moderat lesing	10	25,6
Fornøye med forelesningene og emnet, mindre fornøye med pensum, leseaktive	11	28,2
Fornøye med forelesningene og emnet, lav lesing	18	46,2

Hvilke fag de går på:

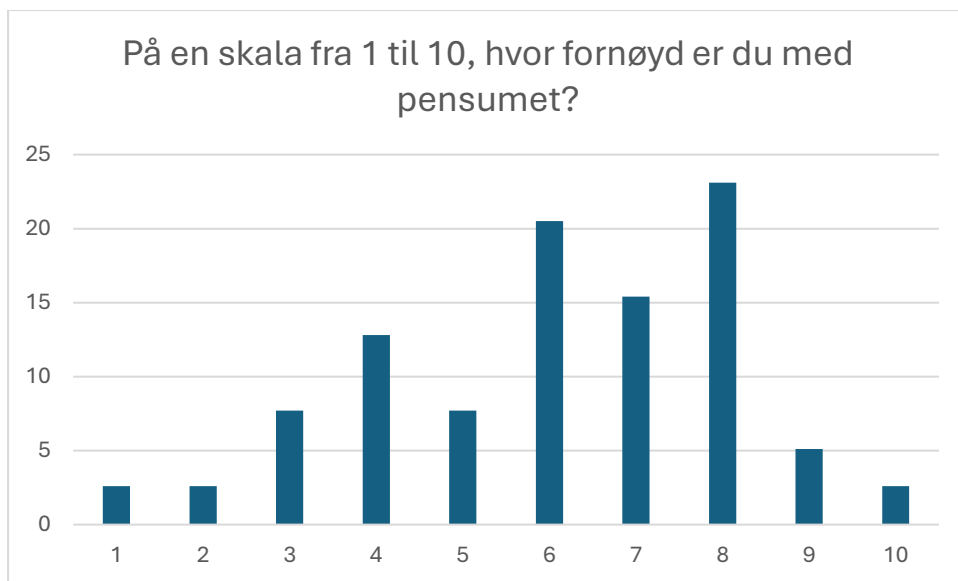
Sosiologi	61,5
Lektor	28,2
Kultur og kommunikasjon	2,6
Statsvitenskap	2,6
Total	100



Klyngen «Svært fornøyd med forelesningene og emnet, moderat lesing» er svært fornøyd med emnet og særlig med forelesningene. De beskriver undervisningen som engasjerende, lærerik og relevant, og trekker fram foreleserne som dyktige og formidlingssterke. Pensum oppleves som godt sammensatt og interessant, men seminarene vurderes som mindre nyttige. Flere fremhever at emnet har gitt dem en dypere forståelse av samfunn, sosial struktur og maktforhold. Samlet uttrykker gruppen høy faglig tilfredshet og opplevelse av læringsutbytte, men et forbedringspotensial i seminaropplegget.

Klyngen «Fornøyd med forelesningene og emnet, mindre fornøyd med pensum, leseaktive» opplever emnet som svært interessant og godt gjennomført, med stor ros til foreleser og seminarleder for formidlingsevne, struktur og evne til å gjøre komplekst stoff forståelig og engasjerende. Samtidig peker flere på utfordringer med pensum – både mengden og vanskelighetsgraden, særlig for studenter med lærerutdanning. Noen savner mer variasjon eller mer «nisjete» og utfordrende teorier, mens andre mener enkelte klassiske teorier (som Marx' arbeidsverditeori) virker lite relevante å bruke tid på. Felles er en opplevelse av høy faglig kvalitet og god sammenheng i emnet, men med ulike meninger om hvorvidt nivået og teorivalgene passer alle studentgrupper.

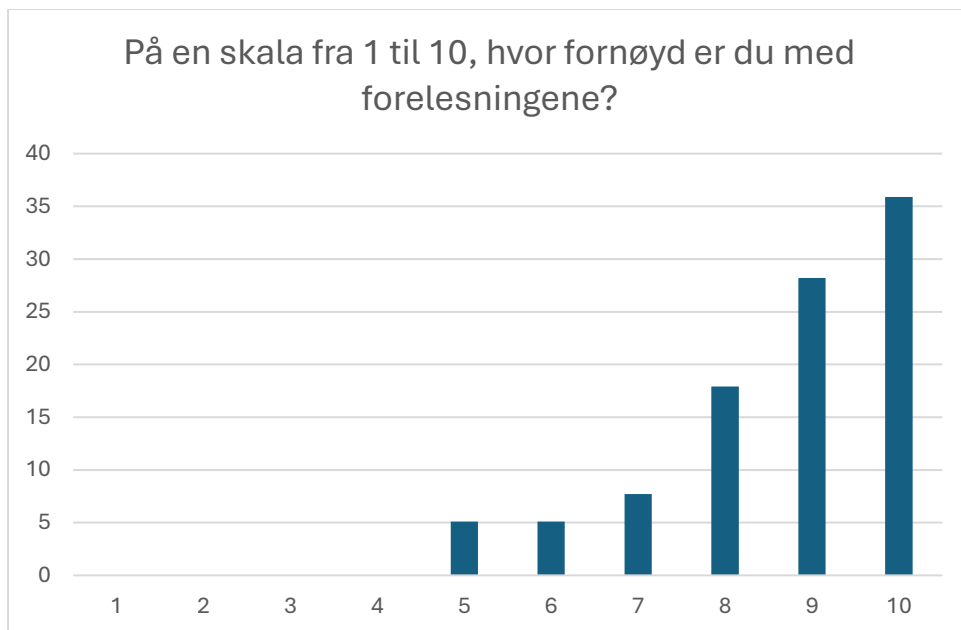
Klyngen «Fornøyd med forelesningene og emnet, lav lesing» er generelt svært positive til emnet. De beskriver det som lærerik, spennende og relevant, og verdsetter særlig koblingen mellom individ og samfunn. Forelesningene trekkes fram som engasjerende og avgjørende for forståelsen av et tungt pensum, mens flere synes lesestoffet er krevende og til tider for omfattende. Enkelte ønsker tydeligere historisk oversikt over teoriene og mer tid til diskusjon i seminarene, som oppleves som særlig verdifulle når man «kommer i flyt». Flere har møtt deler av innholdet før, men opplever kurset som en god og utdypende repetisjon. Helhetsinntrykket er svært positivt: et faglig solid og interessant emne som utfordrer til refleksjon, men hvor tempoet og pensumet kunne vært noe mer tilpasset.



Klyngen «Svært fornøyd med forelesningene og emnet, moderat lesing» er fornøyd med kvaliteten og relevansen i pensum, som beskrives som lærerikt og sentralt for å forstå grunnleggende teorier i faget. Samtidig oppleves pensumomfanget som stort, og mange peker på at den danske hovedboka gjør lesingen unødvendig tung. Flere understreker at stoffet i seg selv er interessant og viktig, men at språkbarrieren gjør læringsarbeidet mer krevende enn nødvendig. Samlet vurderes pensumet som faglig godt, men språklig og omfangsmessig utfordrende.

Klyngen «Fornøyd med forelesningene og emnet, mindre fornøyd med pensum, leseaktive» opplever pensum som interessant og variert, men altfor tungt. Mange setter pris på blandingen av bøker og artikler, samt inkluderingen av originale tekster, som oppleves som verdifulle for å forstå sosiologisk teori i dybden. Samtidig beskrives pensumboka som spesielt vanskelig – både på grunn av språket (dansk) og fordi den oppleves som dårlig strukturert og lite pedagogisk. Flere savner en mer introduksjonsrettet framstilling som hjelper dem å orientere seg i stoffet og forstå de ulike teoretikerne. Mengden pensum gjør det vanskelig å vite hva man skal prioritere, og flere føler at de faller bakpå. Helhetsinntrykket er at faglig kvaliteten er høy, men at nivå, språk og omfang skaper betydelige barrierer for læring.

Klyngen «Fornøyd med forelesningene og emnet, lav lesing» finner emnet interessant og ser verdien i å lese originale tekster, men beskriver pensum som altfor omfattende, tungt og språklig krevende. Mange trekker spesielt fram dansk som en barriere – det gjør et allerede komplekst fagstoff vanskeligere å forstå og reduserer motivasjonen for å lese. Flere ønsker seg mer pedagogiske og oversiktlige tekster som forklarer teoriene, samt større vekt på nyere perspektiver som postkolonialisme og feminisme, som oppleves som særlig engasjerende og relevante. En del etterlyser også mer tilgjengelige, digitale løsninger og hjelp til å orientere seg i stoffet. Helhetsinntrykket er at pensum vurderes som faglig solid, men for krevende i både mengde, språk og abstraksjonsnivå.



Klyngen «Svært fornøyd med forelesningene og emnet, moderat lesing» er entydig begeistret for forelesningene. Foreleseren beskrives som svært engasjerende, underholdende og pedagogisk sterk, med evne til å gjøre selv tungt stoff forståelig og interessant. Flere fremhever bruk av eksempler fra studentenes egen hverdag, tydelig struktur i presentasjonene og en formidlingsstil som både inspirerer og motiverer. Enkelte nevner at det tidvis kan virke litt rotete, men dette oppveies av entusiasmen og læringsutbyttet. Helhetsinntrykket er at forelesningene oppleves som høydepunktet i emnet, med en foreleser som skaper læringsglede og faglig engasjement.

Klyngen «Fornøyd med forelesningene og emnet, mindre fornøyd med pensum, leseaktive» er gjennomgående svært fornøyd med forelesningene og beskriver dem som engasjerende, underholdende og faglig givende. Foreleseren fremstår som faglig sterk, lett å kommunisere med og genuint opptatt av studentenes læring. Mange opplever at stoffet blir forståelig og interessant, og flere sier de lærer langt mer av forelesningene enn av å lese pensum. Samtidig peker noen på at tempoet tidvis er høyt, og at forelesningene kan bli noe ustrukturerte. Enkelte etterlyser tydeligere koblinger mellom teorier og teoretikere, og flere foreslår mer utfyllende PowerPoint-slides som kan hjelpe med å følge den røde tråden og støtte ulike læringsbehov. Helhetsinntrykket er likevel svært positivt: forelesningene oppleves som inspirerende, lærerike og preget av både varme og faglig dybde.

Klyngen «Fornøyd med forelesningene og emnet, lav lesing» beskriver forelesningene som engasjerende, lærerike og underholdende, med en foreleser som formidler stoffet energisk, tilgjengelig og med en god porsjon humor. Mange fremhever at memer og bilder gjør teoriene lettere å relatere til og skaper variasjon i undervisningen, selv om noen opplever at det tidvis blir litt for "tulle" eller at tempoet blir høyt. Flere etterlyser litt mer struktur, tydeligere definisjoner og mer tid til å fordøye stoffet, og enkelte foreslår en ekstra forelesning i uka. Mange setter pris på at forelesningene tas opp, slik at de kan se dem igjen ved behov. En kommentar peker på at gjesteforelesningen om rasisme og kolonialisme ble for historisk og for lite teoretisk, i motsetning til de øvrige forelesningene. Helhetsinntrykket er at studentene opplever forelesningene som både inspirerende og lærerike, med små forbedringspunkter knyttet til tempo og struktur.

Er det noe annet du vil si?

Klyngen «Svært fornøyd med forelesningene og emnet, moderat lesing» beskriver seminarene som lite engasjerende, noe som delvis skyldes en passiv klasse, men også at seminarleder i for liten grad griper inn når gruppearbeidet stopper opp. Det foreslås at han bør bruke mer aktive metoder for å få i gang diskusjon når stemningen blir stillestående. Samtidig uttrykkes et ønske om flere forelesninger, noe som tyder på at studentene opplever forelesningsformatet som mer lærerikt og motiverende enn seminarundervisningen slik den fungerer nå.

Klyngen «Fornøyd med forelesningene og emnet, mindre fornøyd med pensum, leseaktive» gir gjennomgående positive tilbakemeldinger på forelesningene, og en uttrykker direkte begeistring for foreleserens stil og digresjoner. Samtidig oppleves seminarene som mindre velfungerende, særlig fordi smågruppediskusjonene gir lite utbytte når mange møter uforberedt. Flere peker også på utfordringer med arbeidsmengde og pensumprogresjon, spesielt blant førsteårs lektorstudenter som tar både SOS1100 og SOS2100 samtidig. Muligheten til å se opptak av forelesningene trekkes frem som svært verdifull for å holde tritt med undervisningen.

Klyngen «Fornøyd med forelesningene og emnet, lav lesing» er svært fornøyd med det faglige innholdet og særlig med forelesningene, som beskrives som engasjerende, inspirerende og pedagogisk gode. Flere trekker frem innspillingen Panopto-forelesningene som spesielt klare og lærerike. Samtidig er det tydelig misnøye med seminarene, som oppleves som lite givende og dårlig strukturert – med lav deltakelse, svakt engasjement og manglende utbytte for dem som møter forberedt. Enkelte foreslår alternative læringsformer, som skriftlige oppgaver i stedet for seminar. En student nevner også tekniske småfeil i PowerPoint-filene som gjør deler av teksten uleselig i PDF-format, men understreker at dette er et lite problem i et ellers svært godt faglig opplegg.